

My – **Saleziáni dona Bosca** – sme spoločenstvo ľudí, ktorí ako kresťania katolíci zasvätili svoj život Bohu a výchove mladých. Uskutočňujeme poslanie, ktoré sa zameriava na celistvú výchovu mladého človeka.

Náš štýl života je cestou nášho osobného šťastia a zároveň prostriedkom výchovy.

Ako celosvetová inštitúcia v Katolíckej cirkvi máme svoju právnu štruktúru uznanú aj civilnými autoritami. Na celosvetovej úrovni nás vedie hlavný predstavený, na úrovni provincie je to provinciál. Aktuálne má naša Spoločnosť šesťnásť tisíc členov v 96 provinciách na všetkých kontinentoch.

Naše spoločenstvo založil taliansky kňaz Ján Bosco a Cirkev nás definitívne potvrdila ako rehoľnú spoločnosť v roku 1874, keď bol schválený prvý štatút – Stanovy.

Na Slovensku pôsobíme od roku 1924.

My Saleziáni dona Bosca:

- Sme medzinárodná organizácia mužov, ktorí sa na plný úväzok venujú službe mladým, osobitne najchudobnejším a opusteným.
- Kdekoľvek pracujeme, v centre nášho záujmu je integrálny rozvoj mladých cez výchovu a evanjelizáciu, pretože veríme, že ak sa úplne oddáme mladým, je to ten najlepší spôsob, ako prispieť k rastu ľudstva.
- Naším zakladateľom je svätý Ján Bosco, taliansky kňaz a vychovávateľ z devätnásteho storočia, a sme prítomní v 127 krajinách.
- Žijeme v komunitách, ktoré sú aktívne zaangažované vo svete mladých.
- Sme členmi Cirkvi a pracujeme v súlade s jej učením.
- Modlitba a poslušnosť Duchu Svätému sú základom našej služby.
- Snažíme sa uskutočniť sen dona Bosca a šíriť jeho štýl a jeho charizmu.
- Svoje zasvätenie Bohu prežívame zachovávaním troch sľubov – chudoby, čistoty a poslušnosti.
- Rozhodnutie pre mladých vyjadruje našu túžbu byť pre každého z nich znamením a nositeľmi Božej lásky.
- Našou prednostnou voľbou je práca medzi chudobnými mladými a tými, čo sú na okraji spoločnosti.
- Byť znamením a nositeľmi Božej lásky k mladým je cesta našej svätosti – cesta, ktorú si zvolil každý z nás, byť s mladými.
- Katolícka cirkev nás uznala ako rehoľný klerický inštitút pápežského práva, ktorý sa venuje apoštolským dielam od 1. marca 1869.
- Don Bosco, inšpirovaný dobrotou a horlivosťou svätého Františka Saleského, nám dal meno saleziáni.
- Pred štátom vystupujeme ako právnická osoba, ktorá svoju právnu subjektivitu odvodzuje od Rímskokatolíckej cirkvi. Naším štatutárnym zástupcom je provinciál a ako mužská rehoľa v Rímskokatolíckej cirkvi sme na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky zaregistrovaní od 29. novembra 1991.
- Naše medzinárodné sídlo je v Ríme, ako právnická osoba uznané talianskym štátom 2. septembra 1971.

Saleziáni don Bosca

(Zdroj: Stanovy – články 2, 4)

Don Bosco nám odovzdal jednoduchý štýl života a činnosti, originálnu syntézu života a práce, ktorú nazývame saleziánsky duch. Tu je niekoľko charakteristík:

- Osobitná starosť o dobro mladých všade, kde pôsobíme.
- Láskavosť a schopnosť prijímať, vzťahy prežívané v otvorenosti, srdečnosti a ochota urobiť prvý krok, priateľstvo, rešpekt a trpezlivosť, ktoré umožňujú druhým rozvíjať sa.
- Optimizmus a radosť, bez znechutenia sa kvôli ťažkostiam, doplnené pokojným a vyrovnaným vedomím, že v každej skutočnosti možno nájsť kúsok dobra.
- Práca a miernosť alebo schopnosť učiť sa, ako v jednoduchosti a v správnej miere udržiavať rovnováhu medzi neúnavnou energiou a náročnou prácou. Značí to aj poznať spôsob, ako kontrolovať podnety srdca – s cieľom zachovať si pokoj a veselosť.
- Radosné prijímanie každodennosti. „O svätosť sa usilujeme tak, že sme stále veľmi veselí.“
- Tvorivosť a pružnosť sú znakom toho, že naše poslanie medzi mladými má saleziánsky charakter.
- Reálna perspektíva života spojená s vnímavosťou na podnety Svätého Ducha, prejavujúce sa v znameniach čias.
- Naš spôsob výchovy – preventívny systém – je vnútorne založený na rozume, viere a láskavosti. Je to jedinečná duchovná a výchovná skúsenosť práce s mladými a pre mladých pre ich a našu spásu.
- Hlboká dôvera v Boha a ustavičné počúvanie jeho vôle sú duchovné základy našej práce. Týmto spôsobom sa usilujeme oživovať našu spoluprácu na Božom diele stvorenia aj našu zaniетенú činnosť v dejinách.

(Zdroj: Stanovy – články 10 - 21)

Saleziánske zasvätenie zahŕňa tri skutočnosti:

- poslanie,
- komunita,
- rehoľné sľuby.

Poslanie

Spočíva v prijatí projektu dona Bosca, vyjadreného slovami: „Sľúbil som Bohu, že zo všetkých svojich síl budem pracovať pre dobro chudobnej a ohrozenej mládeže.“

Štyri hlavné smery poslania:

- prednostne sa venovať dospelujúcej mužskej mládeži, najmä chudobnej,
- pastoračia duchovných povolání,
- práca medzi ľudovými vrstvami,
- evanjelizácia národov, ktoré ešte nepoznajú Krista.

Komunita

Salezián uskutočňuje tento projekt spolu s ďalšími spolubratmi, s ktorými vytvára živé spoločenstvo osôb v miestnej, provinciálnej i svetovej komunite. Saleziáni žijú v komunitách, nie sú teda osamelými priekopníkmi. Ich charakteristikou má byť rodinný duch a hlboké ľudské i kresťanské spoločenstvo.

Rehoľné sľuby

Záujemcovia o saleziánske zasvätené povolanie absolvujú formačný proces, v ktorom majú príležitosť overiť si, či na takýto štýl života majú primerané schopnosti. Po primeranej príprave potom skladajú tri rehoľné sľuby: sľub chudoby, ktorým sa zriekajú práva disponovať s akoukoľvek vecou bez súhlasu predstaveného a cvičiť sa v živote odpútanom od majetkov a hmotných dohier; sľub čistoty, ktorým sa zriekajú manželstva a citových vzťahov, aby ich srdce mohlo patriť Bohu a v ňom všetkým tým, ku ktorým ich pošle; sľub poslušnosti, ktorým sa zaväzujú poslúchať svojich predstavených a podriaďovať svoju vôľu Božej vôli, ktorú im tlmočí predstavený a komunita.

Rehoľné sľuby i spoločný život sú v službe poslaniu. Majú pomáhať účinnejšie slúžiť mladým a vytvárať priestor pre oprávnené požiadavky ľudského a kresťanského rastu.

Talianky kňaz Ján Bosco žil v Turíne v 19. storočí a venoval sa výchove chudobných a opustených chlapcov. Celý svoj život venoval tomu, aby konkrétnym výchovným úsilím pomohol „uličníkom“ stať sa čestnými občanmi a dobrými kresťanmi.

Valdocco bolo vtedy okrajovou turínskou štvrťou a don Bosco tam pre chlapcov zriadil stredisko na dobré využitie voľného času, dom, ktorý im poskytoval rodinné prostredie, dielne a triedy na výučbu remesla, ale predovšetkým zaviedol preventívny štýl výchovy. V osobnostiach chlapcov podporoval všetko dobré, aby vyzrievali do plnej ľudskej a kresťanskej zrelosti.

Ako kňaz bol vždy verný Cirkvi a pápežovi, ako otec svojich chlapcov sa staral o všetky ich materiálne i duchovné potreby.

Ján Bosco sa narodil v Becchi (Castelnuovo di Asti) 16. augusta 1815 v roľníckej rodine.

Po smrti otca Františka Bosca sa už ako dvojročný stal sirotou a Margita Occhienová ostala na výchovu Antona, Jozefa a Janka sama. S láskavou vytrvalosťou spojenou s neohraničenou vierou Margita ako múdra vychovávateľka vytvorila zo svojej rodiny domácu cirkev.

Ján už od mala cítil túžbu stať sa kňazom. Rozprával o svojom sne z deviatich rokov, ktorý mu ukázal jeho poslanie: „Bud' pokorný, statočný a silný,“ povedala mu vznešená pani žiariaca ako slnko, „to, čo sa teraz deje s týmito vlkami, ktorí sa menia na baránkov, ty urobíš s mojimi deťmi. Ja ti budem učiteľkou. Príde čas, že všetko pochopíš.“

Už od chlapčenských rokov si Ján začal získavať svojich spolužiakov hrami a kúzľami, ktorým predchádzal tvrdý tréning. Každé jeho vystúpenie sprevádzala práca a modlitba.

Staručký don Calosso ho uviedol do kňazských štúdií, no zároveň sa musel popasovať s mnohými ťažkosťami, dokonca opustiť aj vlastný dom kvôli nezhodám s bratom Antonom, ktorý chcel, aby Ján pracoval na poliach.

Ján ako seminarista v Chieri založil Spolok veselosti, v ktorom boli združení mladíci z mestečka. Za kňaza bol vysvätený v júni v roku 1841. Jeho duchovný vodca don Cafasso mu odporučil, aby si štúdium ešte doplnil v cirkevnom konvikte.

Popritom však don Bosco začal okolo seba zbierať prvých chlapcov a organizoval sviatočné oratórium, ktoré sa spočiatku presúvalo z miesta na miesto, až nakoniec zakotvilo na Valdoccu. Mama Margita, aj keď už bola v pokročilom veku, prijala jeho pozvanie a prišla do Turína, aby

mu pomohla s chlapcami. Stala sa pre nich mamou Margitou. Don Bosco začal poskytovať útulok sirotám bez prístrešia. Učil ich práci a láske k Pánovi, spieval, hral a modlil sa s nimi.

Z prvých chlapcov sa stali prví spolupracovníci a začala sa rozvíjať aj jeho výchovná metóda, známa ako preventívny systém. „Bud'te s chlapcami, rozumom, vierou a láskavosťou predídete hriechu. Stanete sa svätými a vychovávateľmi svätých. Naši chlapci budú cítiť, že sú milovaní.“ Z prvých spolupracovníkov, aj vďaka pomoci pápeža Pia IX., vznikla kongregácia, ktorá si za svoj cieľ stanovila, že sa bude usilovať o spásu mládeže, a to takým spôsobom, že bude bojovať proti každej chudobe a osvojí si heslo: „Daj mi duše a ostatné si vezmi.“

Mladý Dominik Savio bol prvým ovocím preventívneho systému. Mária Pomocnica, ktorá vždy pomáhala donovi Boscovi v jeho diele, ho obdarila mnohými milosťami, často aj výnimočnými, ba aj peniazmi, ktoré potreboval pre svoje aktivity. Pomohla mu aj pri stavbe baziliky postavenej na jej počesť.

Spolu so svätou Máriou Dominikou Mazzarellovou založil Inštitút dcér Márie Pomocnice, so svojimi dobrodincami a spolupracujúcimi laikmi zase saleziánskych spolupracovníkov.

Spomedzi množstva aktivít, ktoré vykonal počas svojho života, za osobitnú zmienku stojí jeho misionárska horlivosť a angažovanosť v šírení dobrej tlače, najmä cez saleziánsky vestník Bolettino salesiano.

Don Bosco zomrel zadržaný od práce ako 72-ročný dňa 31. januára 1888.

Dnes sú saleziáni prítomní po celom svete.

Donovi Boscovi dala Cirkev titul otec a učiteľ mládeže. Pius XI., ktorý ho osobne poznal, ho v roku 1929 vyhlásil za blahoslaveného a na Veľkú noc 1. apríla 1934 za svätého.

Hlavná myšlienka: Don Bosco a Saleziáni kráčajú s mladými spolu vo svete.

Opis jednotlivých prvkov

Logo Saleziánov dona Bosca sa graficky skladá z dvoch prekrývajúcich sa piktogramov.

V pozadí je schematicky zjednodušené písmeno S (Saleziáni), ktoré sa vyníma ako negatív v strede gule, takmer ako zemeguľa, ohraničené vpravo a vľavo dvoma rezmi výšin – duny (40-percentný odtieň).

V strede zemegule, medzi cestou S a dunami, je uložený druhý obrazec: smerovník, indikujúci výšiny. Podopierajú ho tri kolmé úsečky a ich konci sú tri plné kruhy, ktoré schematicky zobrazujú tri osoby: prvá postava – uprostred – je najvyššia a nachádza sa v osi smerovníka, ďalšie dve postavy – naľavo a napravo – akoby tá osoba v strede objímala. Tri schematické osoby a smerovník k výšinám sú zároveň zobrazením jednoduchého domu so šikmou strechou (ruky) a nosnými piliermi (telá osôb).

Význam jednotlivých prvkov

Don Bosco, saleziáni a mladí:

Vidíme schematicky naznačené tri osoby: dospelý, ktorý priateľsky vystiera ruky k dvom mladým, ktorí sú po jeho boku. Je to don Bosco a jeho láska k mladým. Jeho osoba zahŕňa všetkých saleziánskych vychovávateľov, ktorí pokračujú v tomto poslaní.

Saleziánska charizma a preventívny systém:

Tieto prvky možno vidieť v symbole cesty a domu. Skúsenosť oratória dona Bosca bola základom preventívneho systému: výchovné napredovanie (cesta) a rodinný štýl vyjadrený

Saleziáni don Bosca

prítomnosťou (dom), obidve charakterizované hodnotami: rozum, viera a láskavosť (tri piliere domu).

Pozadie je aj srdce, cez ktoré prechádza písmeno S. Tieto prvky pripomínajú apoštolskú horlivosť, dobrotu, optimizmus a veselosť charizmy inšpirovanej svätým Františkom Saleským.

Aktuálnosť a celosvetový charakter saleziánskej charizmy:

Tieto prvky sú zobrazené na pozadí obrazom, ktorý pripomína celý svet. Saleziánska charizma je platnou odpoveďou na potreby mladých celého sveta. Práve preto je obraz vyjadrený v mnohotvárnej podobe a je inkulturovaný vo svojich typických skutočnostiach.

Prevzaté zo saleziani.sk.